

I de nou, el caos

L'aeroport del Prat de Barcelona, en col·lapse absolut; l'autovia de Castelldefels (C-31) —una de les principals vies de connexió de Barcelona pel sud—, tallada; in comptables destrosses materials a Castelldefels especialment, però també a Gavà i a Viladecans. Aquest és el resultat d'unes precipitacions especialment intenses que durant gairebé tres dies seguits han afectat les comarques del litoral central de Catalunya, sobretot el Baix Llobregat.

Malgrat tot el caos, les inundacions en aquesta zona de Catalunya no han estat mai fets esporàdics. I és que cal tenir present que tant les inundacions de la setmana passada com les de fa un mes s'han produït a la zona del delta del Llobregat. La qüestió bàsica és, doncs, que les infraestructures viàries i ferroviàries, com també els moltíssims

polígons industrials i les urbanitzacions que s'han construït sobre aquest espai, han modificat el comportament dels cursos naturals de l'aigua del delta. Moltes d'aquestes instal·lacions s'han edificat sobre antigues zones humides, com ara rieres i llacunes, que han estat dessecades.

Són nombrosos els precedents d'inundacions al delta del Llobregat documentats al llarg de la història. A més, és evident que moltes de les obres i urbanitzacions construïdes en aquesta zona no sempre han respectat la naturalesa humida del terreny.

El delta del Llobregat va ser una zona durament castigada durant les dècades dels seixanta i setanta per una política urbanística especulativa, que no tenia cap mena de previsió, i perquè es tracta d'una de les zones que més pressió urbanística ha rebut i continua rebent a Catalunya.

Quan encara no fa un mes de les inundacions al delta del riu Llobregat, uns altres aiguats tornen a castigar la zona. Les poblacions de Castelldefels, Gavà i Viladecans n'han estat les més malparades, juntament amb l'aeroport del Prat, que va quedar submergit en l'embolic, així com la xarxa viària de la zona.

Un home intenta avançar per la carretera C-245, al pas per Castelldefels, absolutament inundada. La comarca del Baix Llobregat ha estat una de les més afectades pels aiguats.

Així mateix, també hi ha els factors afegits de les ampliacions del port de Barcelona, d'una banda, i de l'aeroport, de l'altra, sense comptar a més el creixement urbà i industrial i l'explotació agrícola.

En el cas de les inundacions de Castelldefels, quan encara no fa un mes de les darreres, diverses fonts apunten com a responsables principals les deficiències dels sistemes del clavegueram i l'efecte de contenció de les aigües que provoca l'autopista C-32, al pas per la població. Els veïns afectats culpen dels problemes novament causats per les pluges la falta d'un col·lector que ajudi a evacuar tota l'aigua que reté aquesta via.

L'aeroport del Prat també va patir les conseqüències dels aiguats. El centre de control, situat a Gavà, va quedar absolutament inundat, fet que va provocar la cancel·lació de més de cent vols, amb el consegüent caos en la circulació aèria. Tots els experts, i el mateix Ministeri de Foment, responsable de la gestió dels aeroports, han reconegut la "mala ubicació" d'aquesta instal·lació, que es troba enmig d'una zona d'alt risc d'inundacions.

De fet, un informe del Síndic de Greuges de Catalunya redactat l'any 2000 denunciava que la planificació urbanística obviava sovint l'existència de zones inundables, de manera que en ocasions es construïen fins i tot habitatges en zones que es poden considerar de risc.

Pessimisme per al futur. Tal com van les coses, però, alguns experts són molt poc optimistes amb la situació d'aquestes zones del litoral urbanitzades. El catedràtic d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Narcís Prat, en un article publicat per la premsa de Barcelona, afirma que el sòl no urbanitzat filtra el 70% de l'aigua de la pluja, mentre que el pavimentat només en pot absorbir el 5%.

Així, la pressió urbanística sobre el litoral, on naturalment desemboquen rius i rieres, és una de les principals causes de les riudes i inundacions. I les infraestructures com autopistes, carreteres o vies ferroviàries contribueixen encara

Un veí intenta accedir a l'estació de tren a Castelldefels, un dels pocs serveis que es va poder mantenir. En poc menys d'un mes aquesta població ha patit dues inundacions.

La pressió urbanística sobre el litoral és una de les causes principals de les riudes i inundacions

més a agreujar el problema. Actuen com a canalitzadores i col·lectors de grans quantitats d'aigua que van a parar als rius en molt menys temps, alhora que, en molts casos, s'oposen al moviment natural de les aigües.

Però si Narcís Prat es mostra tan pessimista és sobretot perquè sospita que la

major part de solucions que se cercaran es basaran en el "formigó", és a dir, en la construcció de canalitzacions de rieres, col·lectors més grans o dipòsits reguladors. I, en cap cas, ningú no plantejarà un canvi de la política urbanística.

Enric Rimbau